

DERLƏR UTAN, HEÇ KƏSƏ BİR SÖZ DEMƏ,
HAQ SÖZÜ DERKƏN UTANA BİLMİRƏM.
SABİR

SATİRA-YUMOR JURNALI * iyun * 2016-cı il * kirpijurnali.com

“Molla Nəsrəddin” – 110

N2

0r40-

Xatınlı məktəbində nələr baş verir?

Əmri görəndə heyrətləndi və direktordan bunun səbəbini soruşdu. Direktor dedi: – kefim belə isdurur, başlayır müdiri qurdalamağa. Müdir də...

Şeytan barmağı

dən tərbiyə müəllimi Fəxrəddin Əmrəhov çalışacaq. Tədris işləri üzrə müavini də Elşən Bayramov əvəz edəcək. Mən qadınlarla işləmək istəmirəm. Xoşun gəlmirsə hara istəsən gedə bilərsiniz!

Beləliklə dəli şeytanın barmağı aranı elə çaxnaşdırdı ki, səs-sorağı Tovuzun hüduqlarını aşib paytaxta, təhsil nazirliyinə də çatdı.

Qanunsuz olaraq vəzifədən çıxarıldığı barədə

kimə üz tutdu, kimə müraciət etdisə faydası olmadı. Şeytan barmağı hər yerdə haqqı nahaqqa qurban verdi.

Bunlar bir yana. Görək Amalya xanım direktor işlədiyi bu iki ildə məktəbdə nələr yaradıb, nə kimi işlər görüb?

Məktəbin bugünkü mənzərəsi ilə tanış olanda adamı heyret bürüyür. Sovet dövründən tikilmiş bu birmərtəbəli binanı hispas bürüyüb, uçq-sökük görkəmə düşüb. Şagirdlərin davamiyyəti də başlıbaşımadır. Jurnallarsa cizma-qara. Direktor səbəb olmadan müəllimlərə töhmət verir, xəbərdarlıqlar

elan edir. Bir sözlə adlısanlı, şöhrətli bir məktəb bu gün əsl intriqa yuvasına çevrilib.

Ötən il maliyyə yoxlaması zamanı isə daha xoşagəlməz faktlar üzə çıxıb. Əsasız dərslər saatlarının şişirdilməsinə görə direktor 1400 manat dövlətə pul ödəməli olub. Hətta əmrlə kurslara gedən müəllimlər özləri sinfə daxil olaraq dərsləri keçib, direktorla sövdələşərək jurnalı başqalarına yazdırıblar. Sonda işə pullar öz aralarında paypüş edilib.

Əlimizdəki bir rəsmi sənədə baxanda hər şey gün kimi aydın olur. Belə ki, bu il fevral ayının 2-dən 24-dək Qazax Müəllimlər İnstitutuna kursa göndərilən Səltənət Qəmbərova, Əsmət Namazova və Səvinc Aslanova kursda keçilən dərslərdə iştirak etmədiklərinə görə institut direktorunun əmri ilə müdavimlər sırasından azad olunmuşlar.

Saxtakarlıq, mənim səmə hər addımda özünü göstərir. Xəstəlik bülletenində olan müəllimin dərslərini sinifdə jurnal on günlərlə ağ qalır. Bu neqativ halları təhsil şöbəsinin müdiri Validə Hüseynova da çox yaxşı bilir. Direktora şiddətli töhmət elan edib. Bizə belə gəlir ki, bu cəza çox yüngüldür, gözədən pərdə asmaqla bəş bir şey deyildir.

Təhsil şöbəsinin mövqeyi belədir. Bəş rayon icra hakimiyyəti, maliyyə idarəsi? Və ən nəhayət, rayon prokurorluğu hara baxır?

S.MƏMMƏDOV,
Əməkdar jurnalist

Belə də vəkillik olar?

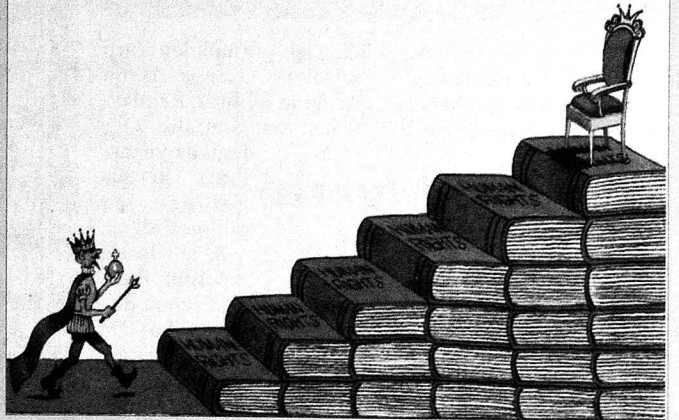
Milli ordumuzun zabiti Etibar Sadıqov qərribə vəziyyətlə üzləşib. On ildən bəri düşmən səngəri ilə üz bəzül torpaqlarımızın müdafiəsində ayıq-sayıq dayanan bir şəxsə qarşı haqsızlıq edilib.

Həyat yoldaşından boşanmaq məsələsinə görə vəkillər Azər Orucov və Ayaz Aliyevlə müqavilə bağlayıb. Onlar vəkillər kollegiyasının üzvü olduqlarını bildiriblər. Bu iş üçün ondan 1100 manat pul və etibarnamə alıblar. Lakin məhkəmə qarşısında lazımı məsələlər qaldırılmayıb. Uşaqlarla görüşmək, həyat yoldaşı ilə birlikdə yaşayarkən bankdan alınan kreditin bərabər şəkildə bölünüb ödənilməsi məsələsini qaldırmaq vəkillərin heç yadına da düşməyib. Sonradan o da məlum olub ki, bu adamlar heç vəkillər kollegiyasının üzvü də deyillər. İndi Etibar Sadıqov verdiyi pulu geri ala bilmir. Məsələ ilə bağlı polisə də müraciət edib.

Yəqin ki, hüquq-mühafizə orqanları bu işi dərindən araşdıracaq, kimin haqlı olduğuna aydınlıq gətirəcəkdir.

T.ABDULOV

Hafta: NƏSİRÖÇLÜ

Replika

...doğru olsun!

Bir giley-güzarı Binəqədi rayonundakı 100 sayılı məktəbin direktoru Gülnarə xanımın nəzərinə çatdırmışdıq. O da təcili olaraq iclas çağıraraq müəllimlərin və bir neçə valideynin iştirakı ilə

toplantı keçirib. Söhbətinin şirin yerində deyib:

– Sırr saxlamağı bacarmırınsınız. Soracağınız mətbuatdan gəlir. Sizin günahınız ucbatından mən onlara beş qat cərimə ödəməli oldum.

Kim iş yerindən pıçıldadı: – Ay Allah, yalan deyirsən, doğru olsun!

Bölgələrdə nə var, nə yox?..

Bu dəfə də Ağababa müəllim qurduğu tora özü düşüb və digər vəsivəyə əl atıb, tez-tez məktəblərə yoxlamalar göndərərək ki, harada, nə

təhsilin səviyyəsi gülməli tələblərinə cavab vermirdi. Valideyn-müəllim, müəllim-şagird münasibətləri ürəkəcan deyil.

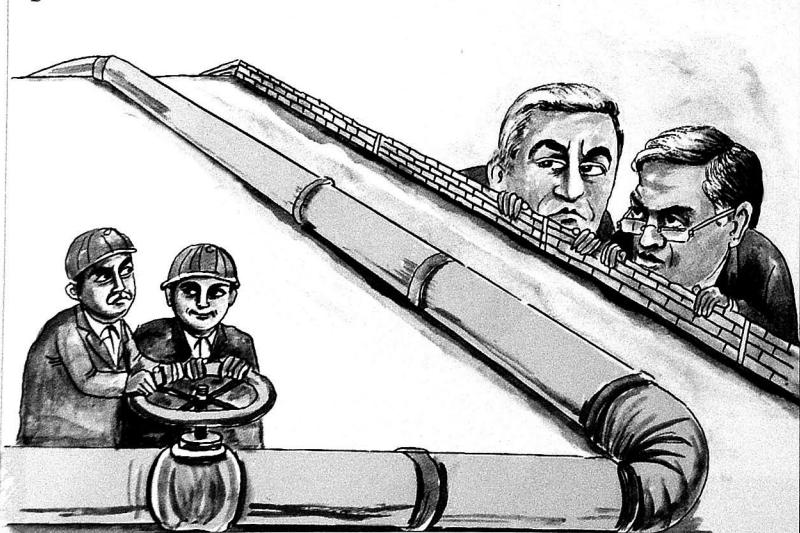
Bu nöqsanlar barədə Ağababa müəllimə suallar verəndə kişi bərk əsəbiləşdi və əl atıb rəfdən bir jurnal götürüb dedi:

– Mən özüm də jurnal buraxıram. Ölkə rəhbərliyini, dövləti tərifiyləyirəm. Sizsə mənə xoşagəlməz suallar verirsiniz!

Daha bir söz demədik. Yəqin ki, yuxarıda qeyd etdiklərimizə təhsil nazirliyi münasibət bildirəcəkdir.

S.MƏMMƏDOV

Q.BULUD

22003

“Mən özüm də jurnal buraxıram”...

duğu vəzifədən uzaqlaşdırılıb.

Bundan nəticə çıxarmayan müdir qüsurlu uşaqların təhsil aldığı qrupların sayını saxta yolla artıraraq əlavə müəllimlər işə götürüb. 2015-ci ilin sentyabrında açılan həmin saxta qruplar işə maliyyə nazirliyi tərəfindən bağlandı.

Kitabxanası

Hörmətli redaksiya! Mən uzun illərdir ki, dövrü mətbuatda çalışıram, yazıçı-jurnalistəm. Qəzetimizə mürciət edən Böyük Vətən Müharibəsi iştirakçısı, (lazım gələrsə

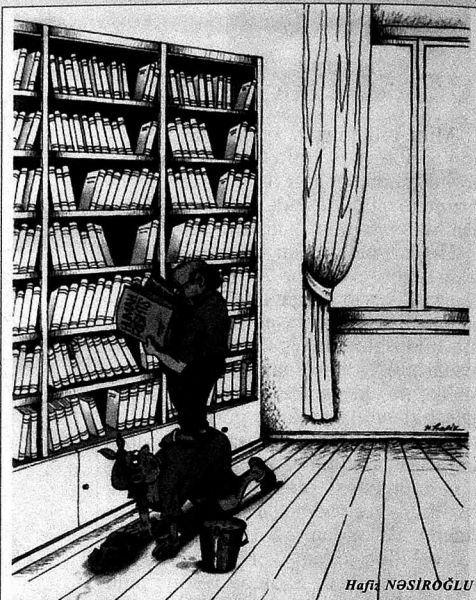
Ümidvara ümid olduq...

dük. İş görməkdən ötrü "hörmət" eləmək lazım olduğunu bildirdi. Razılaşdı, kişi maşınımı aldı. Oğlunu da yuxarlarda işə düzəldəcəyini dilə gətirdi.

Ümidvar müəllim ikinci, üçüncü dəfə də bu cür işlər gördü. Amma təmənlə.

Görəsən bu cür ələbaxımlığa nə vaxt son qoyulacaq?

Ziyadxan RÜSTƏMLİ,
"Məktəb Press" qəzetinin baş redaktoru

Hafta NƏSTROĞLU

Kimi üçün can əzizdir, kimi üçün canan. Biri vətən üçün ölür, biri var-dövlət toplamaq üçün. Bəzisi həqiqət üçün canını fəda edir, başqa birisi yalanın güdüzünə gedər.

İstəklər, zövqlər müxtəlifdir. Heç kəs deyə bilməz ki, arzusuna yetmək üçün bir dəfə də olsun yalan danışmayıb. Desələr də bu, inanırdı ki, yalançıdır.

Mən yalanı bəzi üzde-niçənə qəzetçilərdə də bənzədi-

Belələrinə el arasında deyirlər: filankəsin nəfəsi də yalandan gedib-gəlir.

Uşaqların bunun mənasını anlamazdım, indi dərindən başa düşürəm ki, yalan və yalançılıq nə deməkdir. O qana işləyən ilan zəhəri kimi bir şeydir. O elə bir xəstəlikdir ki, sağalması üçün illər lazımdır.

Mən yalanı bəzi üzde-niçənə qəzetçilərdə də bənzədi-

Yalanın rəngi

rəm. Üzüne-üz bağlayıb idarə və müəssisələri abırdan salan, çağırılmamış qonaq kimi qapıdan qovulanda pəncərədən girənləri nəzərdə tutaram. Yalan da eynən onlar kimidir. Uzaqlaşdır, qov, söy, əl çəkməzlər, tərki etməzlər sən.

Yalan elə bil şeytan əməlidir. Oyununa gələnləri çox yaxşı tanıyır və onu əldən buraxmaq istəmir. Məşhur rus yazıçılardan birinin yalanı və

onun yaranma səbəblərindən birini necə məharətlə anladığını xatırladım:

"İnsanın hüzarlı həyatına şiddət girdiyi zaman, insanın üzü özünə əminliklə görünür, bayraq kimi sallanır və bağırır: "Mən şiddətəm! Dağıdaram, qıraram, əzərəm!" Amma şiddət sürətlə yavaşlar, bir neçə il sonra artıq özünə inanmaz olur və özünü toplamaq, doğru-dü-

gürüst görünmək üçün dərhal yanına müttəfiqi olan yalanı çağırır. Çünki şiddət yalan xaricində heç bir şeylə bürünə bilməz, yalansa sadəcə şiddətlə ayaqda durur. Və şiddət hər gün bir çiyinə qoruyur ağır pəncəsini, bizdən sadəcə yalana boyun əyməyimizi, hər gün yalanı həzm etməyimizi istər. Sədaqət bax budur".

Bu gün yalana sədaqətlə xidmət edənlərimiz, deyirdim ki, onsuz ötüşə bilmə-

yənlərimiz daha da çoxalır. Ətirsiz, yoluxucu, öldürücü, bəzən genetik də ola bilən yalan günümüzün bəlası olmaqdan öte ömrümüzün vəbasıdır.

Deyəcəm ki, Qurani-Kərimdə yalan ən böyük günah hesab edilir, deyəcəksiniz ki, yalançının, fırıldaqçının başı "yalan" adlı şirin yuxularından ayrılır mı ki, dini kitab oxusun? Düz sözə nə deyəsən?..

Düşünməmək olmur: görəsən dörd yanımızı bürüyən yalançılarla gələcək necə formalaşır? Və tez də bədbinliyi özümüzə uzaqlaşdırıram. Çünki yaxşı düşün, yaşa ki, fikir gələcək formalaşdırır – deyiblər.

Və analitik düşünməyi təmin edən beynim dikte edir ki, yalan ayaq tutar, yeriməz kəlamı elə-belə deyilməyib. Yalan cildini zaman-zaman dəyişməyi bacarsa da bu alabəzək dünyanın rəngindən özünə pərdə oğurlasa da rəngi dəyişmir ki, deyibmiş!

Ceyran FİKRƏTQIZI

Bu atalar sözü mənasını, dəyərini hələ də itirməyib. İndinin özündə də tez-tez işlədilir. Bir də görürsən ki, deyirlər: – filankəs qoçaq adamdı, dəyirmanın novuna ölü salan, diri çıxar. Pul qazanmaqda, daha doğrusu, qaz vurub, qazan doldurmaqda tayı-bərabəri yoxdu.

Belələrini biz də tanıyırdıq. Fırıldaq yolu ilə əmək-pul qazanan, onun-bu-

tündən beş ildən çox vaxt keçəndən sonra səhmdar cəmiyyətdən deyiblər: yuxarıda göstərilən tarixdə sənənin adına 325 ton qaz verilib.

Sahibkar başlayıb andamana ki, bu məsələdən onun heç bir xəbəri yoxdur. Kimə deyirsən? Səhmdar cəmiyyətdəkilər iki ayaqlarını bir başmağa dirəyib deyiblər: qazı almısan, vəssalam!

Özbək kişi cavab verib:

Qaz vurub, qazan dolduranlar

nun hesabına dolanan, qoşa-qoşa xarici maşın minən, ölkə ərazisində hektarlarla torpağa sahib çıxıb, villa tikdirən, ticarət və işə obyektini açan yüzlərlə, minlərlədi.

Vay o gündən ki, belələrini dövlət qulluğunda ola, hansısa idarəyə, müəssisəyə rəhbərlik edə. Onda görün bu sadə, zəhmətkeş adamların taleyi, gün-güzəranı necə olar?

Salyan rayonunda sahibkarlıqla məşğul olan Özbək Rüstəmovu bölgədə yaxşı tanıyırlar. Uzun illərdi kənd sakinlərinin, yol adamlarının qulluğunda dayanır, əhaliyə xidmət göstərir. Hallıq sevən adamdır, işin-dən narazlıq edən olmayıb. Amma indi...

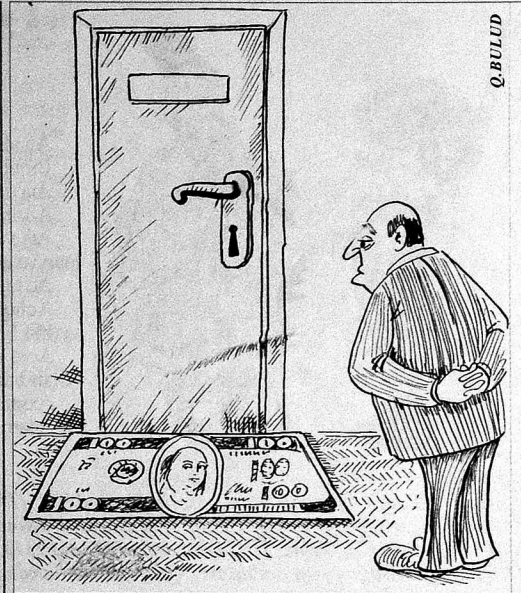
Özbək kişi əməlli-başlı işə düşüb. Daha dəqiq desək, dayandığı yerdə onu cəncel bir oyuna salıblar. Özü də Bakıdakı "Məişət maye-qaz" Səhmdar Cəmiyyətində.

Bu oyun da başlayır 2011-ci ilin iyul ayından. İnanılası, yatanı yuxusuna da girəsi məsələ deyil. Üs-

– A kişilər, əgər sizdən qaz almısam, bəs mənə nə göstərdiyiniz sənədlərin hamısını saxtadır. Kağızlarda müxtəlif adamların imzaları var. Buraxılış məntəqəsində də mən olmamışam. Məhsulu ayrı-ayrı sürücülər götürüblər. Hamısının da adı – familiyası var. Çağırın, soruşun, görün qazi hara və kimə veriblər? Pul ödənilibmi? Bankla kim əlaqə saxlayıb, ora hansı sənədlər təqdim edilib və bu sənədləri kim imzalayıb?

Sahibkarın gəldiyi qənaət odur ki, bu saxtakarlıq yeganə deyil. Əgər araşdırılsa belə oyunların digər sahibkarların başına gətirdiyi də meydan çıxar...

Belə qaz vurmaqla (verməklə) qazan doldurmaq nə Allaha, nə də bəndəyə xoş gedər. Dünya işə dərbəbəyli deyil. Yəqin ki, əlaqədar təşkilatlar məsələni araşdırıb, saxta yolla pul qazananların cəzasını verəcəklər.

Q.BULUD

Hər kəsə qismət deyil

Coxlarının olsa da ad-sanı, şan-şöhrəti, Hər kəsə qismət deyil başdan əşə sərvəti. Arzu edirdim hər an müftə yeyib, hey yatam, Tapdıq əmioğlum kimi istəyimə tez çatam. Yaxşı demişdi o vaxt rəhmətə getmiş atam: "Pulsuz olan kəslərin olmayır heç hörməti", Hər kəsə qismət deyil başdan əşə sərvəti.

Gör nə günə düşdü lap məhlədə zavmaq Tağı, Yoxdu pulu almağa bir qara qaşqaldaq. Şortik Həsən, Səbzalı lağlağdır, lağlağı, Sübh obaşdan durub tində qırır qeybət, Hər kəsə qismət deyil başdan əşə sərvəti. Atmaq üçün dəryaya qozbel İsa tor satır, Dikbaş Əli bilmirəm, hər nə satır zor satır. Çox da ki, var təhsili Mirzəbala şor satır, Zərbəli doydum demir, qarmalayır rüşvəti, Hər kəsə qismət deyil başdan əşə sərvəti.

Şərbala heydən düşüb, baltası kəsmir daşı, Mirqara evdən bezib, yasda yeyir bozbaşı. Haqlasa da yetmiş molla Cavadın yaşı, Ömrü boyu dadmayıb quş sudu, ceyran əti, Hər kəsə qismət deyil başdan əşə sərvəti. Evdə didərgin salan Pirvəlini puldu-pul, Qul bazarında Vəli işləsə də quldu-qul. Xəccə kimi Telli də ərli ikən duldu-dul, Qeybə çıxıbdır Fəti, yoxdu gəşən Mürvəti, Hər kəsə qismət deyil başdan əşə sərvəti.

Sən də ay Aqil kişi, bədi mən danladın, Gizli qalan mətləbi bəlkə özün anladın. Məsləhət üçün sağ ol, boş-boşuna banladın, Müxtəsəri bədi ta, gəl qurtaraq söhbəti, Hər kəsə qismət deyil başdan əşə sərvəti.

P.Q.

Qafar SÜLEYMAN

“Molla Nəsrəddin” – 110

Atalar sözü

Atı atn yanında bağlasan – xan görüb deyər:
Birini bağışla mənə.
Ata mali olan yerdə özün qazandığın haramdır.
Adamın ölümü bikaqların bayramıdır.
Ata və arvada etibar etmə – hər ikisini qat töyləyə və qapısını bağla.

Ac toyuq yuxusunda plov görər.
Aclıqdan kimsə ölməz-qələt eləyir, çörək vermə.

Açıq ağız ac qalmaz – küçələrimizin tozuna Allah bərəkət versin.

Axsamın işini sabaha qoy, sabahın işini axşama.
Adam yata-yata alim olur.

7 aprel 1906

Qüdrətli satira jurnalı olan “Molla Nəsrəddin” (1906-1931) ədəbi-ictimai fikrin inkişafında, Azərbaycan və Şərq xalqlarının oyanmasında mühüm rol oynamışdır. Jurnal Tiflis (1906-1917), Təbriz (1921) və Bakı (1922-1931) şəhərlərində, C.Məmmədquluzadə, Ö.Faiq və Ə.Bağirovun acdıqları “Qeyrət” mətbəəsində, şəxsi mətbəə və litoqrafiyalarda çap olunmuşdur.

“Molla Nəsrəddin”in banisi və redaktoru, məşhur yazıçı-mütəfəkkir və ictimai xadim Cəlil Məmmədquluzadə (1866-1932) idi. O. jurnalın yaranması şəraitindən danışarkən deyirdi: “Molla Nəsrəddin”i təbiət özü yaratdı”.

Jurnal müttərəqqi ideya istiqaməti, bənərsiz satira və yumor üslubu, məzəli rəsmləri və karikaturaları ilə Azərbaycan mətbuatının tarixində silinməz izlər qoymuşdur.

Qurban olsun sənə mənim canım, ağa saldat!

Çerivanski ilə yoldaşının söhbəti

– Yenə nə dərin fikrə gedibsiz? Görünür təzə və xeyirli bir zakon yolu daha tapmaq istəyirsiniz.

Çerivanski – Bəli, müsəlmanların adam və abrozovannı olmaları üçün bir neçə yaxşı üsul tapmışam. Məsələn: biri budur ki, birdən ziyadə övret alan müsəlmanın ixtiyarları əlindən alnsın.

– Çox əcəb, çox əcəb! O vəhşi müsəlmanların bədvi adətlərini qaldırın, onların yerinə bizim gözəl mədəni rus adətlərimiz öyrədilməzse, bunlar heç vaxt adam olmayacaqlardır.

Çerivanski – Elədir, elədir! Mən və mənim yoldaşlarım da zətən bu cür fikir edirik.

– Amma...

– Amması nə olacaq?

Çerivanski – Mən elə bildirdim ki müsəlmanlar üçün hazırladığım “layihə” köhnə hökmlərimiz kimi səssiz, etirazsız qəbul olunur.

– O nə söz, kimdir qəbul etməyən? Şükür Allaha, indi hökumət vəzirlərinin çoxu siz fikirdə, siz kamaldakı cənablarıdır.

Çerivanski – Uf..... Açıgımdan başım partlayır! Nə günlərə qaldıq ki, bu özəmətli, bu dünyanı yaxıb yıxan idareyi-hökumətimizə alçaq camaat dəxi qarşmaq istəyir! Ah! Köhnə günlər nə xoşbəxt günlər idi ki hər işi, hər qanunu istədiyimiz kimi yazır, pozardıq. Qələm, hökm ölimizdə, nə cür kefirmiz istəyirsə, elə edərdik. Kimin həddi vardı ki, bizim hökmlərimizə, zakonlarımıza narazılıq cürətini edə idi?

– A canım, indi nə olub, neçün ürəyinizi belə sıxırırsız?

Çerivanski – Deyirəm ki, mənim “layihə” min hikmətinə bəzi müsəlmanların ağı verməyib dumada narazılıq göstərmək asiliyinə indidən hazırlaşılar.

– Çox təccüb edirəm ki, sizin kimi böyüklər də elə uşaq sözlərinə, alçaq camaat xahişlərinə qulaq verəcək kiçikliyə təəzzül edirsiniz! İgidliyinizi itirirsiniz.

Çerivanski-Xeyr, biləks igidliyimi artırmaq istəyirəm. Amma mənim və yoldaşlarımın tədbiri qorxuram baş tutmayacaq. Dumaya seçilənlərin çoxu bizim xahişimizin tərsinə “hürriyyətpervərlər” olacaq. Bu halda qorxuram ki, camaat tərəfini tutan səfeh professorlar, dəli advoqatlar, xanın müəllimlər dumada müsəlmanların təvəqqələrinə səs verələr. Qorxuram müsəlman məsələsi dumada baxılırsa, müsəlmanlar udalar.

– Mən də elə bildim ki, qorxunuz polyaklardan, gürcülərdən, ermənilərdəndir. Biz ruslar müsəlmanların çox qışırıqlarını, çox hay-küyünü eşidirik. Amma heç birinin dalı gəlmir. İspicə kimi tez alovlandıb tez də sönlür. Bir də, harda müsəlmanlarda elə qeyrətli, hemiyətli vəkillər ki, “müqəddəs”lərə boyun əyməkdən qurtu-

lub millət xeyrinə çalışalar. Müsəlmanlardan tərəf arxayın olunuz ki, dumaya lal gəlib kor gedəcəklər.

Çerivanski – Mən də zətən müsəlmanlardan qorxmuram. Müsəlmanlara kömək edəcək səfeh ruslardan, polyaklardan qorxuram. – Siz lap arxayın olunuz! Yoldaşlarımız cənab Vitte, Durnovo və qeyri hökumət igidləri elə tədbir tökməyiblər ki, dumada bir iş görülsün; dumada söylənəcək sözlər, tədbirlər bir qəpiyə dəysin; Allah qoysa “Dövlet şurası”, yəni millət şurasının ağası sağ və qüvvətli olduqca dövlət duması ağızını qurbağalar kimi açıb yummaqdan savayı bir iş görə bilməyəcəkdir. Sağ olsun xuliqanlarımız!..

14 aprel 1906

Bir para hikmətli danışuqlar

Bir para hikmətli danışuqlar

– Məşədi Pirqulu, nə qayırsan?

– Heç zad.

– Bə burada nə üçün durubsan?

– Heç, elə belə.

– Kimi gözləyirsən?

– Heç kimi.

– Gedirsən, gəl gedək.

– Heç bilmirəm.

– Bə nəvaxtadək burada duracaqsan?

– Vallah heç özüm də bilmirəm. Əgər istəyirsən gedək.

– Kərbəlayı Həsən, utanmırsan, qızarmırsan ayaqyalın, tumançaq və başıaçıq çıxırsan küçəyə?

– Vallah utanmağa utanıram, amma qorxuram qızaram, qaradovoylar gəlib tutub aparalar qatalar dama ki, rəngin qırmızıdır.

Elan

Gəncədə iyirmi nəfərdən ziyadə dua yazan var. Hər bir cür dua yazırlar: məhəbbət, şirnik, zəbanbənd, həmzad, əcinnə, Kəlifə-Dimnə. Hətta tasa da baxırlar və fal da açırlar. Xahiş edənlər buyursunlar.

28 aprel 1906

Qafqaz xəbərləri

Gəncə – Bu övqat Gəncəni çox ucuzluq yazırlar, belə ki, oğurluq malın biri 10 manat, at 16 manat, eşşəyin biri 4 manatdır.

Bunilə bərabər həna və tiryək çox bahadır. Marağadakı məktəbdarın oğurlanmış falaqqasını götürüb başqa falaqqalar ilə Gəncə məktəbdarlarına satmışlar. Sahibləri iddəa edə biler.

Tələbələr söz veriblər ki, bundan sonra cüz-xanlıqda yedikləri xurmaların toxumlarını ciblərinə qoyub daha bir-birinin başlarına vurmalarını.

Gəncə camaatı qərar qoyub ki, bundan sonra uşaqlar iki sinninə çatan kimi bir-birinə namzəd etsinlər.

26 may 1906

Qorxma, zarafat eləyirəm.

- Sən allah ay qaradovoy, de görüm bu küçə hara gedir?

- Пошел к черту или говори по человечески.

Bölgələrdə nə var, nə yox?

Salyan rayonunun Qarabəli və digər kəndlərindən keçən suvarma üçün nəzərdə tutulmuş kanalların müəhafizə zolaqları bir neçə ildir ki, sızırğı satılır. Ay Salyan əhli, gecikməyin, yerlərin çoxu satılıb. Özü də məşallah, satan-

Tahir Yusifova müraciət edəsiniz. Bəri başdan deyirik ki, o, boynundan atacaq və sizi göndərəcək baş idarəyə, Çingiz adl birisinin yanına.

Görünür, Tahir müəllim haqq-hesabda baş idarəyə o qədər atıb ki, kanal qıraqlarının satışını ona etibar etmirlər. Buna görə

Tahir müəllimin məsləhəti

ların əlləri yüngüldür. Bu yerlərdə özlərinə dükən, yeməcxana və s. obyektlər inşa edənlər yaxşı da qazanırlar.

Qiyət də əlverişlidir. Torpaq almaq istəsəniz nəbədə Salyan Suvarma Sistemləri İdarəsinin rəisi

də kanal qırağında obyekt arzusunda olanlar baş idarədə adı alverdə tez-tez hallanan Çingiz müəllimə müraciət etsinlər. Bunu biz yox, suvarma sistemləri idarəsinin rəisi Tahir Yusifov məsləhət bilir.

Şahin SƏMƏDLİ

Sual bizdən, cavab sizdən

● Yardımlı və Lerik rayonlarının Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzlərinin əmək haqqı cədvəlində nə qədər "işçi"nin adı var, faktiki onların nə qədəri hər gün idarəyə gəlib öz vəzifələrini icra edirlər?

● Lerikdə "kommunxoz" deyilən bir idarə var. Müdirin dediyinə görə bu idarədə 40-dan çox işçi çalışır. Biz o idarənin işçilərini küçələrdə xeyli axtardıq, amma çoxunu gördüm deyən olmadı. Güman ki, idarəyə də gəlmirlər.

● İndi deyin görək "kommunxoz" idarəsinin müdiri cibində neçə işçinin maaş kartını gəzdirir?

● Cəlilabad rayonunda iki peşə liseyi var. Biri Göytə-

pədə, digəri isə şəhər mərkəzində. Mərkəzdə Niyazi Həsənovun rəhbəri olduğu peşə liseyində özününtin dediyinə görə 80 şagird 4 qrupda təhsil alır. Biz həmin məktəbdə olarkən siniflərdə 24 nəfər yox idi. Bəlkə deyəsəniz, bu 24 şagirdin təqaüdü kimə çatır: direktora, yoxsa gəlməyən şagirdlərə?

● Yardımlı rayon Sosial Müdafiə Mərkəzinin direktorunun dediyinə görə əmək haqqısı və nəəsinin pənsiyası ilə dolanır. Yerli sakinlər isə deyirlər ki, kişi idarədə qaz vurub, qazan doldurur.

İndi deyin görək, direktor düz deyir, yoxsa Yardımlı sakinləri?

Kirpi

Lətifələr

Sən bəyanən qızdı...

Məmmədəlinin kiçik oğlu evləndəndən sonra şəhərə köçdü. Üstündən bir neçə ay keçmiş kişi arvadı da qoqluğuna vurub cütlüyü yoluxmağa getdi. Qapını eyni dar şalvarlı, saç qısa qırılmış bir qız açdı. İlk görüşdə gəlini tanımayan Məmmədəli tez oğlunu çağırıb soruşdu:

– Ə, qınsımal, arvadı nə tez dəyişdin?

– Deyişməmişəm, ay dədə. Ele sənin bəyanən mənə aldığı qızdır.

Yoxlayıram

Məmmədəli kənddən şəhərə – oğluga gəlir. Yolu piyadalar üçün qadağan olunmuş yerdən keçəndə polis nəfəri fit çalıb onu saxlayır.

– A kişi, qaydanı niyə pozursan?

– Pozmuram, a bala, sənin işə necə can yandıрмаğımı yoxlayıram.

Sazla deyəcəm

Məmmədəli dedəsindən qalan sazı çiyinə aşırıb icra hakimiyyətinə gedəndə yolda Həsənquluya rast gəlir. Həsənqulu soruşur:

– Toya gedirsən?
– Yox, icra hakimiyyətinə. Sözümlü deyəcəm.
– Sazla?
– Hə, sözlə çox demişəm, nəticəsi olmayıb.

Piyada gəldim...

Müəllim:
– A bala, dərse niyə gəcilmisən?

– Müəllim, avtobusa verməyə pulum olmadı, piyada gəldim.
– Otur bala, elə mən də bu gündəyəm.

Heç neçə

Məmmədəli ikinci sinifdə oxuyan nəvəsindən soruşur:

– İndi mənim 55 yaşım var, beş ildən sonra neçə olacaq?

– Heç neçə.
– Niyə?
– Atam deyir ki, bizim nəsilə 60 yaşa çatan olmayıb.

Məhərrəm ŞƏMKİRLİ

Ərki bir atmacanın mayası el sözü-bizim elatın öz sərgüzeşti oldu. Bu üzü bahar bekarlıqdan tənqib bəzədikləri bir dönmədə mərifət sahibi intizamlı həkəndlilərim söz qoydular ki, üz tatar Xudavəndi-ələmin dərğahına ki, ondan özlərinə layiq bir qazancılı dolanacaq yolu-peşə istəyələr. Hə, elə o gün, qəzadan Allahın qapısı açılmış-səxavət ələmə nur saçmağında. Ulu soruşarmış:

– Nə iş istəyirsiniz?

Xoş iltifətdən kövrələn kəndçilərimiz bir ara məst olur, bahəm boylanırlar amaldaşlarına sənət ki, kim dinə və nə deyər? Həlhet, irdəlidən götür-qoyları olmamışdı. Vaxt keçir, zaman kəndçilərimizi qıdıqlayır və qəfildən irdəlidə durmuş əlini elə vurur ki, şəppiltisi yatmışları da oyadır.

– La-to! Kefimizdir! Allah nə iş istədiyimizi bizdən soruşur.

Elə o andaca qeybdən nida gəlir:

– Gecikmişiz. Kefi talış apardı. Bütün çalib-çağırmağı, çöli-çölçülüüyü verdim onlara. Qoy rahat yaşasınlar.

Kəndçilərimiz yenə ən mühüm anı unudur – talışın qarasına giley yağdırır, fürsəti yələ verirler.

– Talışa bax a!.. Bizi adlayıb Allaha yol görüb. İndiyəncə birəcə yol da olsa, ağılımıza gəlməyib ki, Arazi fitilleyen, Kürü bulandıran kim olar?!

Talışın huşyarlığına paxıllıq qaynaşmadaykən az danışan bir kəndçimiz salah söz dedi:

– Məramımızı deyən, Allah bizə də bir sənət verər.

Qeybdən soraq gəldi:

– Sənətçilikli ləzziyə vermişəm. Onlar fəhmli-ferasetlidirlər. Kimsəni darda qoymazlar.

Ağız deyənə qulaq eşitməz oldu. Öndə durmuş üsyan etdi:

– Tərəfçilikdir, alverdir!..

Qeybdən gələn səs aydın eşidildi:

– Alveri cühuda əta etdim. Köhnə sövdəgərdirlər. Haqq-hesabda sınaqlar. Qənaət, etibar qanlarına hopub...

– Bu, lap zülüm oldu. Biz fil qulağında yatıb qalmışız, – deyər bizimkiler port və

Tanrısına asi tayfa

məyus halda qəbahətlərini etiraf etdilər. Bu olayda sonuncu nida aydın eşidildi:

– İndi ki zülmə qailsiz, olsun o da sizin ki...

Deyəsən, işıq söndü. Tanrısına asi tayfanın qeybətə uca dağların künc bucağında qı-sılmış huşyar tayfalara da çatdı: Saxur tələdi, Harut yığıldı. Kürd yurd axtardı. Cənnətdən erkən köçənlər Zeyidlə barışdı. Qırz, İncloy, Ayrıml... Yəne sayım?..

Cırdan boylarından yekə, yerə-göyə sığmayan ədalətləri bayraq edib, rəsmi-keçid həvəsine düşdülər.

Yay gəldi, qış gəldi. Qışın da ömrü çox çəkmədi. Tanrısına asi tayfanın ədəvəti bozardı, ərimədi.

Bir səhər Kələmlə qurcalandı, züycüsünün peysərinə bir qapaz ilişdirib: – Lənət şeytana, – dedi, – Allah hər kəsə göz verib, çıxarıb gör-götürə. Getdik.

Gilgilçayın yuxarı başında – qaynar çeşmənin bərəketli ocağında sövdəgər qısnığa düşdü. İki nəfər motalpapaq onu girdi ki, görək bizimlə alver edəsən. Hədə-hədyanda atl-ulaqlı, yükü-yükbarlı tacir bir də onda ayıldı ki, nahar süfrəsinə cəmləmiş meclis əhlinin hüzurundadır. Meclisin ərkliyi – başçı motalpapaqlara çıxmırdı:

– Gədə, yer gət, kişini bihörmət eləmə! Motalpapaqlar dərhal aralandılar. Başçı təmkinli dolandı və nəhayət, irdəli çıxdı, söv-

dəgəri nahar süfrəsinə dəvət etdi:

– A pir olmuş, xoş gəldim. Qayınanan səni çox istəyibmiş. Nahar vaxtı gəlmisən, rahlan bizimlə çörək kəs.

Sövdəgər "Toxam" dedi və axıradək sözümdə durdu. Yəni, elə başa düşüldü ki, belə-də xatadan yayınar. Yox, süfrə əhli bir ağızdan:

– Sövdəgər baba, – dedilər, – aç yükünü, bayramqabağı bizimlə alver elə, əhli-ayalımıza biz də bayramlıq alaçaq.

Sövdəgər:
– Babama xətir, sizinlə bayram ticarəti etmək savabdır. Ancaq yükü açmağın müştəkiləmə bir yana, ən vacibi arşınımı unutmuşam. Üzürdür sayın!

Kələmlə dayaq durdu: – Arşına görə bəkef olma, – dedi, – bu yerin arşını haqdan gəlmədir, bismildir. Azacıq sükutdan sonra səsinə o, bələgət qoşub, fitva verdi:

– Güvəncim Allahdır, qonşum Qırz, Bu tox sövdəgərin tamahın qırzı!..

Sövdəgər görür ki, məşəlikdən "Arşın mənə!", "Arşın mənə!" deyər-deyər gələn əli dəyənəklilər heyvanatı əhatəyə alır, meydan daralır. Cühudun tövrü dəyişir, halı pozulur, neçə yol "babama xətir" desə də, ümid gecikir, gəlib başçının qabağına:

– Hə, tanıdım səni, bərəndə yazılan kitab evimizdədir. Sən Rövşənsən – kor Ali kişinin oğlu Rövşən... Tacirlər sənədən ötrü canlarını qurban verərdilər: Qıratı bağbandan satın alıb sənə qaytaran Aşiq Cünunə xətir, ədalətli ol! Yadındadırmı, babam Aşiq Cünunu – gizin sandıqda götürüb sənə verdi?

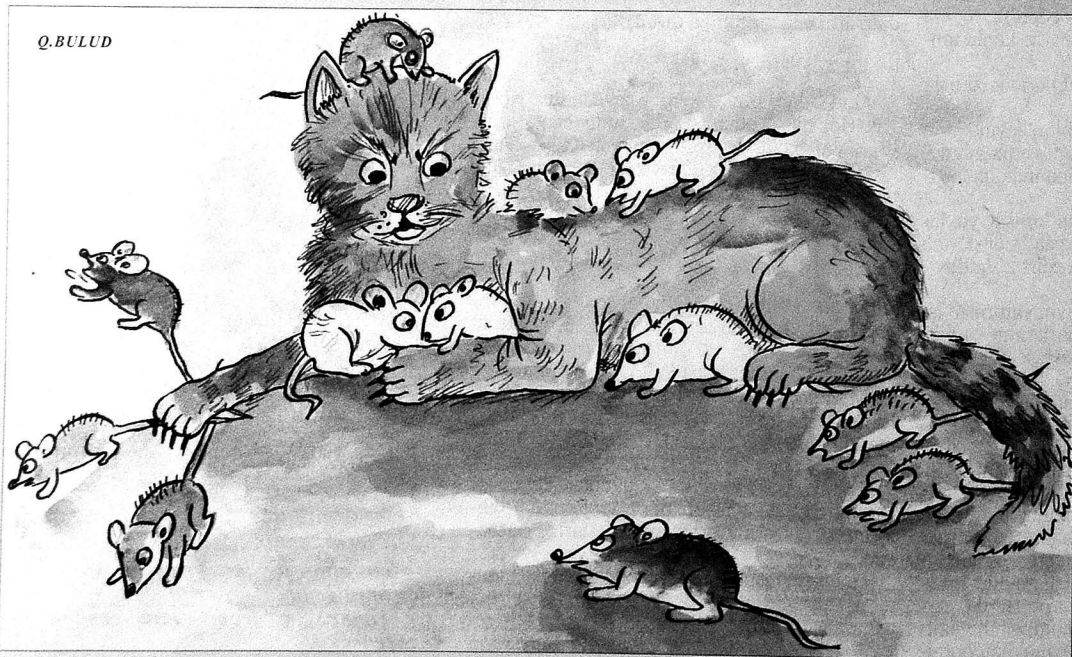
Kələmlənin gözləri güldü, özününkülərə çıxmırdı:

– A gədə, bu kişi bizə qohum çıxdı. İşinin səliqəsinə pozma! Qoy arşını özü seçsin. Hər kəs cibinə görə alver etsin, qonağın mayasını batırmayın.

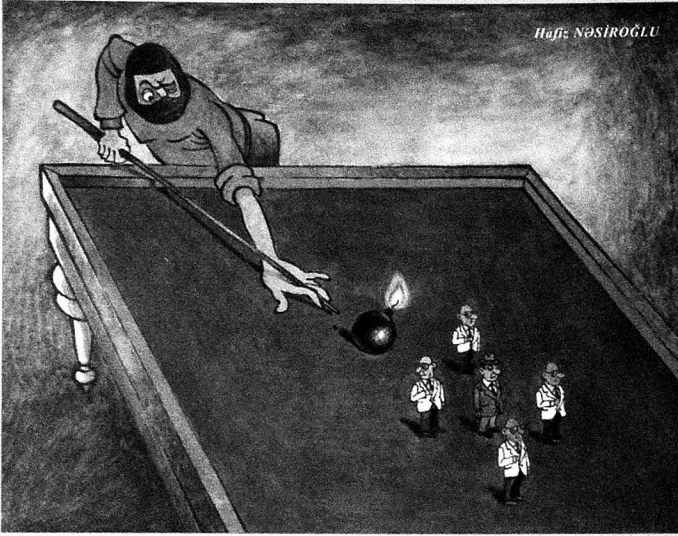
Sövdələşmə, ölçü-biçi xeyli çəkdi. Bir motalpapaq Kələmləni xısnıladı ki: – Da-daş, buraxağımı cühuda, çıxıb gedə?

– Bə neyləyək? Qoymazmışız bu dağ-dərəyə bir şor satan gəlsin?!

Tat QÜDRƏT

Q.BULUD

Hafiz NƏSİRÖĞLÜ

Bəzi adamlar

Nə Allah tanıdı, nə də ki, qanun, Haqq yolundan sapdı bəzi adamlar. Sərvət yığmaq oldu Allahı onun, Pulnan qala yaptı bəzi adamlar.

Saraylar aldılar içi tamam zər, Həyəti hovuzlu, yolları mərmər. Günü-güzəranı vermədi hədə, Xalqı çaldı-çapdı bəzi adamlar.

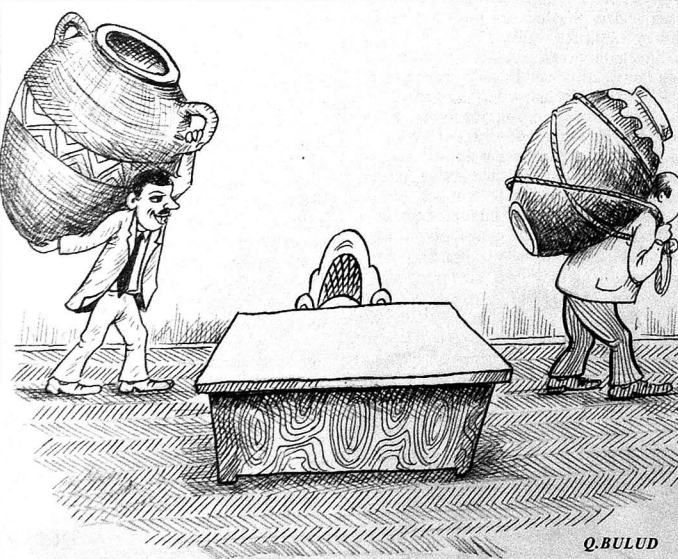
Karol oldu ağız südlü uşağı, Xaricdə ofisi, fantanlı bağı.

Yaxtası, avtosu, super uçağı, Havadar da tapdı bəzi məmurlar.

Zavodu, fabriki, avtoservisi, Dənizdə buruğu, super gəmisi. Mədəndə qızılı, gümüşü, misi, Xalqdan gizli qapdı bəzi adamlar.

Qanmadılar əl çirkidi var-dövlət, Bir gün gəlib çıxdı haqla-ədələt. Başlarında çatlayanda qiyamət, Bildilər ki, haqdi, bəzi adamlar.

Tofiq AĞAYEV,
Bərdə

Q.BULUD

Qarğa və ziğziğ...

Təmsil

Bir qoca ziğziğla bir qartı qarğa. Nə vaxtdır qonublar uca budağa. Biri ziğli dayır, biri "qarr" deyir. – Bizimtek nəğməkar harda var, deyir. Geniş meydan, bu şən dövrən bizimdir. Həm şərəf, həm şöhrət, həm şən bizimdir. Gəl duraq üz-üzə, verək səs-səse. Hər quş giro bilməz bizimlə bəhsə. Qarğa əvvəl-əvvəl öydü özünü. Sonra da ziğziğa tutub üzünü: – Sən ki, bunu yaxşı bilirsen, dostum. Nə vaxdır buradan görürsən, dostum. Biz oxuyan zaman bülbüllər susur, Sarıköynəklər də qızıl qan qusur. Sığırçın saxlayır zəngüləsinə, Qırqovul içinə çəkir səsinə. Ağacdələ o an vurmayır təbil. Şanapipik dinmir, lal olur qəfil. Kəkliyin dilinə vurulur qədəh, Alacəhrə quşu etməyir cəh-cəh. Leylək nə danışır, nə də ki, dinir. Bayquşda da bu dəm kəsilir hənir... Ziğziğ fürsət tapıb girir araya, Əla bəy tərifi deyir qarğaya: – Doğrudan da sənin gözəl səsin var, "Qarr, qarr" eləməyə gur nəfəsin var. Əsilən, nasilən dahi zatsan sən, Təpədən dirnağa istedadsan sən. Sənə bu istedad bayquşdan qalıb. Onuncün şöhrətin göyə uçalıb. Sənsən bu zamanda ən böyük dahi. Sənə bu hikməti verib ilahi... Qarğa bu tərifdən olaraq xoşbal, Ziğziğin başına çəkəkər siğal, Dedi: Sən də dahilərin birisən, Nəgmə çələngisən, söz zərgərisən. Aləmə yayılıb səsin-sorağın, Quşlara şöhrətdir ziğziğ olmağın. Həmişə cavansan olsan da qoca, Zəfərin böyükdür, şərəfin uca... Qarğa ilə ziğziğ verib dös-döşə, "Qarr-qarr"la, "ziğ-ziğla" küyləndi meşə. Bu səsdən bezərək nəğməkar quşlar Başqa bir məkana etdilər güzər. Qarğayla, ziğziğin səsinə təkçə, Dinlədi sağısağan, yapalaq, sərçə...

Məmməd ƏFŞAN

Adamın yazığı gəlir

Sabirabadda bəndatna deyilən axar-baxarlı, varlı-hallı bir idarə var. Meliorasiya ilə bərabər çox işlərlə məşğuldur. Rəhbərin də, işçilərin də halal xoşu olsun. Biz nə deyə bilirik? Bal tutan barmaq yalar.

O gün bir suala cavab almaq üçün yolumuzu həmin idarədən saldıq. Amma nə ilah elədiksə mühafizəçilər bizi içəri buraxmadılar. Bir az da dirəşdiyimizi görəndə dedilər:

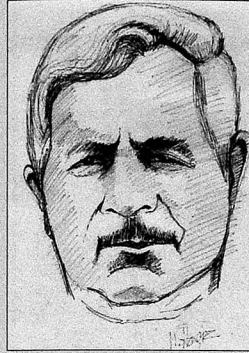
– Ay qardaş, biz kimik axı? Bir parça çörək üçün bizi buraya bağlayıblar. Müdir-dən icazə alın, yanına buraxaq, sualınıza cavab alın.

Mühafizəçilərə yazığımız gəldiyi üçün dinməz-söyləməz geri qayıtdıq. Və sualımızın yerlərdən öyrəndiyimiz ətraflı cavabını dərc etməyi isə gələcək dəfəyə saxladığımız.

Kirpi lələ

Səhrəd MƏMMƏDOV – 70

AXTARAN TAPAR

Onun bioqrafiyası başqalarından o qədər də

Ay gəlin oğlan

Bəzi cavanlar var-dövlət xətrinə ailə qurular.

Susadın arvadın ev-əşiyinə, Qadını kim alsın, ay gəlin oğlan? Sən onun evinə gəlin gəlmisən, Toyunu kim çalsın, ay gəlin oğlan?

Yoğurub yapmadan kökə tapmısan, Nə fərqi ya bala, yekə tapmısan.

Zəhmətsiz bir yağlı kökə tapmısan, Halal xoşun olsun, ay gəlin oğlan!

Olsaydı öz koman kiçik, balaca, Olardı minnətli qəsr-dən uca, Gözü kölgəlisən ömrü boyunca, Az qanın qaralsın, ay gəlin oğlan!

İsa nə dedi ki, sualın ola? Zəhmətni çəkibdən öz malın ola? Ata mülküdülmü halalın ola? Papağın boş qalsın, ay gəlin oğlan!

İsa CAVAD, Tovuz

Q.BULUD

maraqlı və oxunaqlı, duzlu-məzəli felyetonlar, atmaca və gülməcələr yazır. Onun ürəyi sözlə, maraqlı xatirələrlə, məzəli əhvalatlarla doludur. Buna görə də qələmə aldığı yazılar oxucular tərəfindən sevilir və maraqla qarşılanır.

Əməkdar jurnalist Səhrəd Məmmədov həm də bir neçə kitabın müəllifidir. Həmin kitablarda toplanmış очеркlər, xatirələr və felyetonlar daim axtarışda olan jurnalistin yuxusuz gecələrinin, narahat günlərinin bəhrəsidir.

Ömrünün nurani çağlarını yaşayan həmkarımıza can sağlığı və könül xoşluğu arzulayırıq.

Kirpiçilər

№ 2
(1108)

Baş redaktor
Polad QASIMOV

Bədii redaktə
Hafiz NƏSİRÖĞLÜ

1952-ci ildən nəşr olunur

Ünvanımız:
Bakı, Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə
Telefonlar:
432-18-18

Yığılmağa verilib:
6.VI.2016
Çapa imzalanıb:
14.VI.2016
Şərti çap vərəqi: 1,5
Uçot nəşr vərəqi: 1,5
Kağız formatı
60x90 1/8

"Azərbaycan"
nəşriyyatının
mətbəəsində
çap olunmuşdur

Sifariş 1627.
Qeydiyyat nömrəsi
V 209
Əlyazmaları geri
qaytarılmır

Qiyməti
40 qəpik

KİRPİ – 2016

